

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING

COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET

van

du

WOENSDAG 24 JUNI 2009

MERCREDI 24 JUIN 2009

Voormiddag

Matin

La séance est ouverte à 10.09 heures et présidée par M. François-Xavier de Donnea.
De vergadering wordt geopend om 10.09 uur en voorgezeten door de heer François-Xavier de Donnea.

01 Vraag van de heer Ludwig Vandenhove aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de strijd tegen namaak" (nr. 13797)

01 Question de M. Ludwig Vandenhove au ministre de l'Intérieur sur "la lutte contre la contrefaçon" (n° 13797)

01.01 Ludwig Vandenhove (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik had inderdaad een vraag gesteld aan de minister van Binnenlandse Zaken na een aantal krantenberichten waaruit bleek dat er eigenlijk heel weinig controle is op het vlak van namaakproducten die via Zaventem binnenkomen, onder andere via toeristen. Dit onderwerp is nu uiteraard actueel, gezien de nakende vakantieperiode.

Ik heb begrepen dat er in 2007 nochtans een specifieke wet uitgevaardigd is, maar dat de uitvoeringsbesluiten op zich laten wachten. Ondanks het feit dat de douane versterking gekregen heeft van een twintigtal gedetacheerde militairen is er eigenlijk heel weinig veranderd.

In het Nationaal Veiligheidsplan, in de samenwerking tussen de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken, kan er daaraan eigenlijk geen prioriteit gegeven worden, tenzij er een duidelijke link is met de georganiseerde misdaad.

Mijnheer de staatssecretaris, bent u op de hoogte van dit probleem? Heeft de regering, meer bepaald de minister van Justitie en/of de minister van Binnenlandse Zaken, zich daarover reeds gebogen? Zijn er plannen om ter zake iets te ondernemen?

01.02 Staatssecretaris Carl Devlies: Mijnheer de voorzitter, collega Vandenhove, namaakgoederen hebben niet alleen een economische impact, maar kunnen ook nefast zijn voor de consument. Wat op het eerste gezicht een goedkope transactie is, kan resulteren in een snel verlies door de lage kwaliteit of, erger nog, in een gezondheidsprobleem. Vooral de namaak van geneesmiddelen krijgt hierbij mijn aandacht. De huidige structuur in de strijd tegen namaak bestaat uit drie niveaus.

Ten eerste, de FOD Economie, die de bevoegde instantie is waaronder de Algemene Directie Controle en Bemiddeling ressorteert. Deze is verantwoordelijk voor de strijd tegen de diverse vormen van economische fraude, waaronder namaak, zowel op nationaal als op internationaal niveau.

Ten tweede, de Administratie der Douane en Accijnzen binnen de FOD Financiën, die zich vooral richt op de namaak- en piraterijgoederen die binnen de grenzen van de Europese Unie worden gebracht.

Ten slotte, de Centrale Dienst voor Bestrijding van Valsheden, afdeling Piraterij en Namaak, bij de federale gerechtelijke politie.

De kerntaak van deze dienst is tweeledig, namelijk de ondersteuning van de korpsen door het aanreiken van informatie en opleiding, alsook de coördinatie door het analyseren van de gecentraliseerde gegevens en de conceptie waarbij een beleidsplan wordt uitgewerkt.

De dienst legt vanuit haar politionele functie drie prioriteiten vast. Ten eerste, de namaakgoederen die een

bedreiging vormen voor de gezondheid, zoals geneesmiddelen. Ten tweede, de namaakgoederen die een bedreiging vormen voor de veiligheid, zoals auto- en vliegtuigonderdelen. Ten derde, dossiers waarin criminele organisaties of netwerken worden verdacht.

Deze drie diensten doen elk op hun domein de inspecties met betrekking tot namaakgoederen. Naar aanleiding van de goedkeuring van de wet van 15 mei 2007, betreffende de bestraffing van namaak en piraterij van intellectuele eigendomsrechten, is de bevoegdheid inzake inbreuken die worden gepleegd in het economisch verkeer, overgeheveld van de Administratie der Douane en Accijnzen naar de FOD Economie, meer bepaald naar de inspecteurs en controleurs van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling.

Daartoe is in 2007 binnen die directie een dienst opgericht die speciaal belast is met de namaakbestrijding, waardoor het logisch is dat het zwaartepunt van de binnenlandse strijd tegen namaak, verschuift van de douane naar de Economische Inspectie.

In het kader van de wet van 16 juli 2005 houdende de overplaatsing van sommige militairen naar de openbare werkgever, is er op 6 november 2008 al wel een protocolakkoord gesloten tussen de FOD Landsverdediging en de FOD Justitie. Uit mijn contact met de minister van Landsverdediging blijkt dat de overplaatsing ook nog mogelijk is met de FOD Financiën. Dat is echter nog niet gebeurd, wegens het verschil tussen de vereisten en de aangeboden personeelsgraden.

Dit betekent niet dat de douane voor de namaak die binnen de Belgische grenzen wordt gebracht geen aandacht zou hebben, zoals blijkt uit de volgende cijfers. In 2007 kon men voor een bedrag van 19.914.600 euro aan ontdoken belastingen effectief invorderen. Tevens werd 8.591.300 euro aan boetes opgelegd. Voor het jaar 2008 zijn nog niet alle cijfers verwerkt, maar door de douane zijn in totaal 2.393 vaststellingen gedaan inzake namaakgoederen.

Overeenkomstig artikel 5 van de voornoemde wet van 15 mei 2007 zijn enkel de personeelsleden van de Administratie der Douane en Accijnzen bevoegd om onderzoek te voeren naar inbreuken op intellectuele eigendomsrechten, overeenkomstig de Europese verordening. Ook de strafvordering met het oog op de vervolging van inbreuken op artikel 5 van die wet van 15 mei 2007 wordt ingesteld door de Administratie der Douane en Accijnzen en aanhangig gemaakt bij de correctionele rechtbank, overeenkomstig de artikelen 281 en volgende van de algemene douane- en accijnswet.

Sinds het in werking treden van de wet van 15 mei 2007 werden 979 dossiers met betrekking tot namaak bij het parket geopend. Daarvan kwamen er 529 van bij de Administratie der Douane en Accijnzen. Van deze 529 dossiers werden er 132 geklasseerd op basis van de opportuniteitsbeoordeling of bij gebrek aan juridische overtreding. Dit komt neer op ongeveer 25%. In vergelijking met het totaal aantal geklasseerde dossiers is dit een goede score.

Het parket besteedt de nodige aandacht aan de strijd tegen de namaak. Dit resulteerde in een specifieke rondzendbrief nr. 2/2009 van het college van procureurs-generaal bij de hoven van beroep van 19 februari 2009.

Hierin worden instructies gegeven over de door het openbare ministerie vervolgbare misdrijven inzake douanewetgeving en de wetgeving op namaak en piraterij.

Het nationaal veiligheidsplan is een belangrijk stuurinstrument voor het veiligheidsbeleid en bepaalt inderdaad een aantal veiligheidsproblemen als prioritair. Dit betekent echter niet dat doordat een bepaald fenomeen niet is opgenomen in het veiligheidsplan de overheid deze fenomenen niet bestrijdt. Zo is de problematiek van ernstige geweldsmisdrijven zoals tigerkidnapping en home invasion wel opgenomen in het nationaal veiligheidsplan 2008-2011, wat echter niet betekent dat de gewone geweldsmisdrijven verdwijnen uit het integraal kwaliteitsconcept voor de reguliere werking van de verschillende overheden en diensten.

Zo ook zou het onjuist zijn te beweren dat omdat namaak niet is opgenomen in het nationaal veiligheidsplan 2008-2011 dit zou betekenen dat namaak geen aandacht meer krijgt in de fraudebestrijding. In het actieplan 2008-2009 van het college voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude is als actiepunt 45 de verhoogde strijd tegen de namaak opgenomen. De verhoogde aandacht voor namaak behelst de samenwerking tussen de genoemde inspectiediensten te verbeteren door enerzijds de acties op elkaar af te stemmen en anderzijds de verschillende databanken voor elkaar toegankelijk te maken.

Het KB tot uitvoering van de wet van 15 mei 2007 betreffende de bestraffing van namaak en piraterij is ook in dit actiepunt opgemaakt. De teksten zijn af en reeds verzonden naar de respectieve inspecties van Financiën, waarbij we nog wachten op het advies van de inspecteur van Financiën voor de FOD Financiën. Behalve de regeling van de praktische werking in de strijd tegen namaak – staalname, vernietiging enzovoort – zal het KB de inspectiediensten de mogelijkheid geven om minnelijke schikkingen te treffen met de overtreders betreffende de namaakwetgeving. Hierdoor zullen de kleine overtredingen sneller en efficiënter vervolgd kunnen worden in een administratieve fase en zal het parket zich kunnen focussen op de zwaardere dossiers.

Tevens is ook in het ontwerp van het actieplan 2009-2010 van het college voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude een aantal actiepunten opgenomen met betrekking tot de problematiek van namaakmedicijnen, de impact op sociaal en fiscaal vlak van een inbreuk op de namaakwet en een nauwere samenwerking tussen de huidige coördinerende werkgroep voor douane, parket en economische inspectiediensten en de bevoegde diensten inzake fiscale en sociale fraude.

Diezelfde coördinerende werkgroep heeft voorgesteld om een autonome, operationele structuur op te richten, met name het Centraal Orgaan voor Bewaring en Vernietiging van Namaakgoederen. De voornaamste opdracht van dit orgaan zou de bijstand zijn van de bevoegde instanties in het kader van de beslagname en vernietiging van de nagemaakte goederen en de tenuitvoerlegging van in kracht van gewijsde getreden vonnissen en arresten.

De Ministerraad van 3 april 2009 heeft akte genomen van het laatste rapport van de coördinerende werkgroep en opdracht gegeven om een voorstel in die richting uit te werken.

Het College voor de strijd tegen fiscale en sociale fraude geeft verantwoording aan het ministerieel comité waarin alle bevoegde ministers zijn vertegenwoordigd. Op die manier wordt ook met betrekking tot de strijd tegen de namaak overleg gepleegd binnen de regering.

Zoals u merkt is de strijd tegen de namaak niet op de achtergrond geraakt, maar blijven de betrokken diensten daarvoor de nodige aandacht hebben.

01.03 Ludwig Vandenhove (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, dank u voor dit vrij volledige antwoord. Het is heel belangrijk dat de diverse instanties die met deze problematiek bezig zijn zo goed mogelijk op elkaar afgestemd geraken en samenwerken. Het is ook positief nieuws dat de uitvoeringsbesluiten waarover de vraag ging in de pijplijn zitten en dus niet lang meer zullen uitblijven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.22 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10.22 heures.*